

IZDAJA OBČINSKA KONFERENCA SZDL LENART

Tiskano 4400 izvodov, po mnenju republiškega komiteja za informiranje št. 421-1/7 oproščeno plačevanja temeljnega prometnega davka od proizvodov.

KOMENTI- RAMO...

Čas, v katerem živimo, je poln dinamike, razgiban in zahteven kot malokdaj v zadnjem obdobju. Veliki so napor za ustalitev gospodarstva, za revolucionarno spremembo našega dela, življenja in mišljenja.

V razvoju socialističnega samoupravljanja smo v sleherni težki ali zaostreni situaciji znali poiskati rešitve, s skupno voljo, močmi, napor in z strpnostjo smo prebredli reko nasprotij in postavili trdne temelje za nove načrte. Ljudje smo pač ljudje, želimo več in boljše, nezavedajoč se, da včasih zaradi objektivnih okoliščin vsega ne moremo doseči čez noč. Razvoj lenarškega območja je doživljal različne etape, zlasti intenziven je postal po letu 1970, ko smo začeli v republiki pospeševati razvoj manj razvitih področij. Eno takšnih je tudi občina Lenart.

Uspehi, ki so bili doseženi, dajejo upanje, da bo tudi v prihodnje tega razvoja še več. Poleg pomoči od zunaj se bomo morali nasloniti na lastne sile. Dober gospodar mora vedeti, kaj želi in kako bo to dosegel.

Brez dvoma je tudi precej notranjih rezerv. Zda je čas, da v vsakodnevni prizadevanjih in naporih pridemo od veliko izrečenih in napisanih besed k dejanjem. Poglejmo, koliko smo učinkoviti pri zniževanju stroškov, kako izrabljamo razpoložljiva sredstva in kapacitete, kakšna je struktura proizvodnje in izvoza, do kolikšne mere uveljavljamo lastno znanje, koliko smo gospodarni, ustvarjalni in donosni. To nam naj bo vselej pred očmi. In še nekaj, kolikšna je odgovornost slehernega posameznika in celote do skupno opredeljenih ciljev in nalog. Temeljito bo treba oceniti, kakšen je dejanski položaj našega delavca, kneta, uslužbenca, učitelja in upokojenca.

Samoupravljanje mora dobiti svoje mesto prav vsepovsod, vse sprejete obveznosti pa morajo biti usklajene tudi z materialnimi možnostmi združenega dela. Naj nam bodo ta drobna razmišljanja pred očmi, v naših glavah, naj dobijo svojo potrditev v vsakodnevni praksi, v krajevni skupnosti, organizaciji združenega dela, povsod tam, kjer živimo in delamo.

Marjan Toš

Domace NOVICE

LETO 2 Št.1 (marec)1985 LENART

Ureja uredniški odbor:
Edvard Pukšič, Janez Kurbus, Jože Štravs, Irena Turin, Ivo Štraki in Marjan Hanl.
Glavni urednik: Marjan Toš
Odgovorni urednik: Leopold Hameršak
Lektorici: Cveta Jurišič in Marija Šaupperl
Fotografije: Dora Gjerkeš

TAKO SMO POSLOVALI V LETU 1984

Gospodarske organizacije združenega dela v občini Lenart so v letu 1984 v povprečju poslovale dokaj uspešno. Ugodni finančni rezultati gospodarstva so v lanskem letu odraz ugodne rasti industrijske in kmetijske proizvodnje.

Tako je rast fizičnega obsega industrijske proizvodnje kljub težavam pri oskrbi s surovinami in repromaterialom v obravnavanem obdobju precej višja od načrtovane celoletne. Povečala se je za 10,8 odstotka, v občinski resoluciji pa je bila predvidena 4 odstotna rast. Najugodnejša rast je bila dosežena v proizvodnji končnih lesnih izdelkov in kovinsko pridelovalni dejavnosti. Obsega proizvodnje iz leta 1983 niso dosegli v predelavi kemičnih izdelkov in proizvodnji zgotovljenih tekstilnih izdelkov.

Vrednost izvoza blaga se je v letu 1984 v občini v primerjavi s predhodnim letom povečala za 49 odstotkov, od tega pa je porast vrednosti izvoza blaga na konvertibilno področje manj ugoden, saj znaša okrog 16 odstotkov. V enakem obdobju se je vrednost blaga povečala za celih 82 odstotkov, od česar odpade na uvoz opreme dobra polovica vrednosti uvoza, ker je z vidika obnove tehnološko zastarele opremljenosti občinskega gospodarstva ugodno.

Doseženi finančni rezultati gospodarstva občine Lenart tudi kažejo, da je ob 64 odstotni rasti celotnega prihodka in 59 odstotni rasti porabljenih sredstev sorazmerno ugodno povečana ekonomičnost poslovanja, hkrati pa je precejšen razkorak med rastjo celotnega prihodka in porabljenih sredstev povzročil tudi ugodno 78 odstotno rast dohodka. Tako je gospodarstvo ob upoštevanju lanskoletne stopnje inflacije tudi realno preseglo raven dohodka iz leta 1983. Enako velja za oblikovana sredstva akumulacije, ki so prav tako dosegla visoko, preko 80 odstotno rast, kar je tudi pozitiven premik v razporeditvi dohodka. Poprečni osebni dohodek v gospodarstvu v letu 1984 je znašal 23.134 din.

V primerjavi z letom 1983 se je znesek tekoče izgube v gospodarstvu občine Lenart v lanskem letu zmanjšal na okrog 25 milijonov dinarjev in je tako za okrog 40 odstotkov nižji. Z izgubo sta poslovali dve temeljni organizaciji, TOZD Tovarna pohišta Lenart (23 milijonov din) in Agrokombinat TOZD Gostinstvo in trgovina (1.900.000 din).

Največji napredek v rasti dohodka in s tem finan-

čne uspešnosti je dosežen v kmetijstvu, vendar predvsem na račun temeljnih organizacij družbenega sektorja, medtem ko so poslovni rezultati v kmetijski zadrugi skromnejši. Prav pri kmetijskih OZD prihajajo močno do izraza visoke obrestne obremenitve, ki zmanjšujejo akumulacijo in slabijo njihovo likvidnost.

V lanskem letu v kmetijstvu niso bile realizirane vse načrtovane investicije. V družbenem sektorju so bile izvedene sanacije melioriranih območij v Žicah in Žerjavcih, kupili pa so tudi nekaj mehanizacije, v zasebnem sektorju pa so pri kmetijskih proizvajalcih zgradili nova stojišča v govedoreji in svinjereji ter uredili nove nasade ribeza in robide, izvedene pa so bile tudi agromelioracije.

V ostalih področjih gospodarstva so bile v lanskem letu pričete oz. dokončane investicije v IMI Klemo Lenart za proizvodnjo konzol in zgibnikov ter plazmatiranje, Mariborska livarna — TOZD Proizvodnja ogrevalnih elementov Lenart je nadaljevala z razvojem proizvodnje drsnih ležajev in elektrod, Proizvodno gradbeno montažno podjetje Centrovod je izvedlo razširitev in dograditev proizvodnih prostorov in strojnih kapacitet za proizvodnjo varnostnih kabin. Pekarna Lenart je pridobila prostore za slaščičarno, PEKO pa je ustanovil obrat za proizvodnjo vrhnjih delov čevljev v Benediktu.

Precej načrtovanih investicij, ki so bile opredeljene tudi v občinski resoluciji za leto 1984, v lanskem letu ni bilo izvedenih in se njihova realizacija prenaša v letošnje leto. Pomembnejše med njimi so gradnja proizvodne dvorane PIK — TOZD Športna in lahka konfekcija, rekonstrukcija farme za goveje pitance v Šetarovi in v okviru možnosti pričetek gradnje kombiniranega skladišča Agrokombinata Lenart.

V občinski resoluciji za leto 1985 smo predvideli nadaljnjo dinamično rast gospodarstva v občini, tako da bi se družbeni proizvod povečal realno za 5 odstotkov. Da bi takšno rast dosegli, zlasti ker smo imeli ugodno rast tudi v lanskem letu, bi morali s kvalitetno pripravo in izvajanjem doseči bistveno povečano proizvodnjo in dohodek, zlasti v tistih organizacijah združenega dela, ki so v letu 1984 slabše poslovale.

Vinko Kramberger

PONEKOD OHRANITEV DOSEŽENEGA, PONEKOD KORAK NAPREJ

POGOVOR Z DIREKTORJEM TOZD PROIZVODNJE OGREVALNIH ELEMENTOV:

Za samo 124 delavcev opravljaja vaša TOZD izredno širok proizvodni program. Nekje verjetno je težišče...

»40 odstotkov učinkovitih ur je namenjeno proizvodnji radiatorjev, tlačnim vlitkom 36. drsnim ležajem in elektrodam pa 24 odstotkov. To kaže težišča. Hitro vzpenjanje proizvodnje radiatorjev je okrog leta 1979 zaustvila podražitev osnovne surovine — aluminija; poveča se je tudi ponudba na domačem trgu, vendar je ta proizvodnja še vedno osrednji del proizvodnega programa. Letošnji proizvodni načrt predvideva 540 ton teh izdelkov.

Tudi proizvodnja elektrod za točkovno in šivno varjenje se bo povečala od pet ton in pol na

okrog 12 ton. V proizvodni program drsnih ležajev so vključeni še drugi izdelki iz bron in medenine. Ta proizvodnja bo letos podvojena in bo po predvidevanjih dosegla 80 ton. Tudi storitve za druge temeljne organizacije mariborske livarne zavzemajo več kot vidno mesto v proizvodnem programu.

Ob razmeroma nizki stopnji zaposlovanja so bili doseženi občutni premiki pri racionalizaciji in povečanju produktivnosti.

»To drži. Ob 0,9 odstotni letni stopnji zaposlovanja smo za 17 odstotkov povečali fizični obseg proizvodnje. Uspeli smo doseči boljše organizacijo dela, zmanjšali smo izmet, produktivnost je tako višja.«

Lenarške temeljne organizacije mariborske livarne doslej nismo opazili med pomembnejšimi izvozniki. Letošnji načrti pa kažejo na hitre premike na tuje tržišče. »Dosežena kakovost je eden ključnih pogojev za nastop na tujem trgu. V letu 1985 načrtujemo izvoziti za okrog milijon dolarjev izdelkov. V Madžarsko bomo izvozili radiatorje v vrednosti 800.000 dolarjev, v Zvezno republiko Nemčijo pa pokrove vodomerov v vrednosti okrog 200.000 dolarjev. Lanski izvoz je dosegel le 3.500 dolarjev, zato je letošnje povečanje več kot občutno.«

Lanskoletni rezultati gospodarjenja dobijo pravo težo, če jih primerjamo s tistimi od leta prej. Kakšni so najbolj ilustrativni pokazatelji?

»Pri skoraj enakem številu delavcev se je obseg proizvodnje torej povečal za 17 odstotkov. Dohodek je višji za 84, čisti dohodek pa za 76 odstotkov, ker so se močno povečali prispevi, davki in zlasti obresti. Osební dohodek je znašal lani v oprebuju 29.000 dinarjev, kar je bilo 54 odstotkov več kot leto poprej.«

E. P.

Karel — Drago Štravs

Do leta 1977 predmetni učitelj teniske in jizike na osnovni šoli v Zgornji Ščavnici. Istega leta je diplomiral na visoki šoli za organizacijo dela v Kranju. V političnem delovanju najprej podpredsednik in nato predsednik Občinske konference SZDL pri Lenartu. Po dvoletnem mandatu predsednika Medobčinskega sveta SZDL za Podravje se je ponovno usmeril k svoji osnovi naravnosti: k tehniki in organizaciji dela. Od marca 1984 je direktor TOZD Proizvodnja ogrevalnih elementov.

VSEPOVSOD — POLANČEV POLDE

Delavcev, ki bi bili izjemno uspešni v proizvodnji, vključeni v več oblik samoupravne in družbenopolitične dejavnosti, uspešni študentje ob delu in mentorji mlajšim, bi potrebovali veliko, vendar jih je — žal — izredno malo. Za Leopolda Polanca, orodjarja v TOZD Proizvodnja ogrevalnih elementov mariborske livarne pri Lenart, lahko zapišemo vse to in še več. Na delu in na tekmovanjih se je izkazal za enega najboljših slovenskih orodjarjev. Je član delavskega sveta DO, sekretar OO ZK v TOZD, po končani delovodski šoli uspešen študent ob delu na mariborski pedagoški akademiji in zato Titov štipendist; je predsednik delegacije za zbor združenega dela, zmagovalec tekmovanj orodjarjev in kovinarjev v mariborski livarni, ob vsem tem še uspešen športnik in nadarjen slikar.

Mnogo tega smo zapisali, morda še kaj izpustili, vendar, kot pravi Polde, to ni pomembno. Človek se mora dokazovati in potrditi z delom. Delo je torej osnovno merilo.

Dober delavec

BITI TU IN TAM, DELATI TO IN ONO. KAKO?

Ni dolgo pomišljal, ko je odgovoril, da je potreben skrben premislek in da je potrebno vse dobro organizirati. »Če delaš z veseljem, pridejo tudi uspehi. Uspešni ti dajo veselje, zato delaš...«

Najprej je 9 let delal pri obrtniku in pridobil dobre delovne navade, se seznanil s strojništvom in elektriko; naučil se je prijeti za vse. V TOZD sta dva orodjarja. Dela je mnogo, tudi odgovornosti, zato moraš biti pri delu cel človek. Tudi pri samoupravnem in političnem delu moraš biti cel človek; pri študiju ne gre, če nisi cel človek.

»Včasih me prime, da bi zarobantil, poslal vse skupaj nekam. Pride, ko dobiš vse na glavo. Takrat prižgem cigareto, malo živčno zakadim, pa spet gre.«

Težko je govoriti o motivaciji za delo. Pred sabo ne smeš imeti samo svojih ciljev, ampak vse. Vzdušje v TOZD je dobro.

Dobro se razumejo, zato je precej enotnosti. In to je tisto, pomembno.

»Prave motivacije ni niti takrat, ko dobiš plačo. Ko prideš v prvo trgovino, se zaveš, kako malo denarja je pravzaprav to. Nato greš spet delat; prvi, drugi, tretji dan, pozabiš na plačo. Delo te prevzame, naloge se množijo.« Polde je član centralnega delavskega sveta mariborske livarne, predsednik delegacije za občinski bor združenega dela in sekretar osnovne organizacije ZK.

»Delavci se premalo vključujejo v samoupravno in politično dejavnost. Mnogim je

delo v službi in delo doma glavna zadolžitev in glavno breme. Za kaj drugega zmanjka časa.

V partijski organizaciji so dokaj delovni, vendar ni bilo potrebe, da bi se morala osnovna organizacija posebej potrjevati ali izpostavljeti. Komunist naj se izkaže z delom.

Delo v delegaciji ni lahko; včasih je papirja vrh glave, treba je najti bistvo, sicer ne bo ne razumevanja ne razprave v zboru.

Družina — žena učiteljica, petletna hčerkica, dom v bloku v Zgornji Ščavnici; študij, ki bi ga rad sklenil v prihodnjem letu, in vsaj nekaj časa za kaj razgibanega ali pa slikanje; strokovno napredovanje in vestno delo na področjih, kjer je »doma« — to so Včeraž in Jutri in seveda Danes Leopolda Polanca.

E. Pukšič

IZ OBČINSKE SKUPŠČINE

Z republiškim zakonom o davkih občanov, ki bo sprejet v mesecu marcu, se predvidevajo spremembe načina obdavčevanja v kmetijstvu in obrti.

Občinska skupščina je 28. februarja obravnavala spremembo odloka o davkih občanov v naši občini. Predagano je bilo, da se kriteriji, ki se uporabljajo za priznavanje davčne olajšave zaradi družbeno organizirane tržne proiz-

vodnje dopolnijo in razdelajo ter vežejo na katasterski dohodek. Prav tako so predvidene določene spremembe pri načinu obdavčevanja dohodka iz gospodarskih dejavnosti.

Socialistična zveza bo o osnutku tega odloka organizirala javno razpravo v mesecu marcu 1985. Želeli bi, da bi občani s svojimi pripombami in predlogi prispevali svoj delež za oblikovanje končnega predloga navedenega odloka. Kraj in čas razprave bo razviden iz vabil.

Z UMNIM KMETOVANJEM DO BOLJŠEGA PRIDELKA

NA OBISKU PRI ŽIVINOREJCU IN SADJARJU FRANCU
SUŽNIKU V SELCAH

Mrzel februarSKI dan. Takšno je bilo tisto popoldne, ki pa selškega kmeta Franca Sužnika ni motilo pri delu.

ZA KMETOVANJE MORAS IMETI ROKE IN SRCE

V hiši s številko 50 v Selcah živi družina s staro kmečko tradicijo. Ljubezen do zemlje je tam doma od nekdaj, že od nekdaj pa tudi prepričanje, da lahko iz zemlje iztrgaš bogastvo le s pridnim delom in znanjem. Vsega tega gospodarju Francu Sužniku ne manjka in zato je tudi tistega hladnega popoldneva vztrajal v sadovnjaku.

Na vprašanje, če ni še zgodaj za obrezovanje, pa je dejal: »Saj bi še čakal, a kaj, ko smo za vse to delo sami pri hiši. Žena, sin in hčerka mi pomagajo. Prvzaprav pomagamo vsi drug drugemu, kajti pri delu ne mislimo na to, čigavo je kaj. Le z ljubeznijo do tega dela, s pridnimi rokami in znanjem lahko nekaj dosežeš.«

Tako je razpredal misli kmet Sužnik, ki je že vrsto let poleg svojega dela na kmetiji še aktivno družbenopolitični delavec.

»Ja, tudi s tem se mora kmet ukvarjati. Kaj pa bi bilo, če bi bil samo doma in bi ne vedel, kaj se dogovarjajo na zasedanjih občinske skupščine, kakšne odločitve sprejemajo delegati v

republiških ali zveznih organih.«

SADJARJENJE — NJEGOVA LJUBEZEN

Čeprav je v hlevih tudi okrog 20 dobrih mlekarič, so se pri Sužnikovih že pred leti odločili za sadjarstvo, uveljavljeno pa-nogo Slovenskih goric.

Z UMNIM KMETOVA- NJEM...

Imajo okrog 3 hektarje sadovnjaka, od tega hektar novega nasada. V hladnih skladiščih v kletnih prostorih pa takšna jabolka, da se vam kar zasveti pred očmi.

»Včasih so v naših krajih tej dejavnosti znali dajati več, kot mi. Za tiste čase so bili celo nasadi sodobnejši, kot so ob vseh dosežkih znanosti današnji sadovnjaki. Pa še več so zaslužili, če sodimo po količini izvoženega sadja po vsej Evropi.

Danes pa štejemo za uspeh, če uspemo prodati v tujino vagon ali dva.«

Na vprašanje, kaj meni o našem časopisu Domače novice, je odgovoril s občutkom zadovoljstva na obrazu, da ga vsi pri hiši preberejo, pa tudi sosedje so menda v Selcah podobnega mnenja. Le korajže jim manjka, da bi tudi sami kaj napisali.

J. Kurbus

„NAŠI KOOPERANTI

PRIPRAVE NA SPOMLADANSKO SETEV PRI KMETJSKI
ZADRUGI LENART

Tudi pri kmetijski zadrugi pri Lenartu so za sedaj zadovoljni s stanjem posevkov ozimnih žit. Podobno kot na drugih območjih tudi v lenarški občini ugotavljajo, da so posevki odlično prezimili do januarske otoplitve. Po odjugu pa je na posevke padal dež in nato sneg. Ledena skorja, ki je obdala drobne rastline pšenice, je kmetijcem, še zlasti pa poljedelcem povzročila dodatne skrbi. Zato nam tudi pri Lenartu niso upali dati točenjših napovedi o tem, kako se bodo posevki razvijali naprej. Le upajo na najboljše.

Ker zadeva priprave na spomladansko setev pri kmetih — kooperantih kmetijske zadruge Lenart lahko zapišemo, da za sedaj ni posebnih težav. Kot nam je povedala Darja Gorše, vodja pospeševalne službe te zadruge, imajo na zalogi dovolj umetnih

gnojil zaščitnih sredstev in seveda tudi semen. Posejati nameravajo okrog 1300 hektarov poljs koruzo, 85 hektarov njiv s sladkorno peso. poleg tega pa so seveda — kot vsako leto — rezervirali površine še za krompir, krmno peso in druge poljščine.

»Pšenica že raste na 420 hektarjih polj, za kolikor smo se skupaj z našimi kooperanti obvezali, da bomo pridelovali zrnje za trg. Oddali naj bi 1050 ton zlato rumenega zrnja ali 2,5 tone po hektarju.« je povedala tovarišica Goršetova.

Sicer pa so pri lenarški zadrugi v zadnjih letih uspešno uresničevali načrte in tudi obljube. Zato smo lahko tudi letos prepričani, da bodo dobri kmetje-kooperanti lenarške zadruge načrte uspešno izpolnili, če jim bo le vreme naklonjeno.

J. Kurbus

Z ORGANIZACIJO MLADIH KMETOV SMO ZADOVOLJNI

Že nekaj časa imamo v ZSMS v ospredju nalogo zadovoljivo organizirati mlade kmete. Ti so sicer delovali v okviru občinskega aktiva, zbirali so se, radi so se udeležili vsake izobraževalne akcije, izlra, pripravili prikaz kakšnega starega običaja, vendar...

Povezali smo se s KZ Lenart in ob nekaterih zanimivih srečanjih, mislimo na seminar v Zg. Ščavnici na kmetiji Slaček, ki smo ga izvedli preko Delavske univerze Lenart smo uspeli. Eden izmed sklepov na tem srečanju je bil tudi, da se mladi kmetje v vseh krajevnih skupnostih sestanejo in izvolijo svoja vodstva, da se povežejo z mladino v kraju ter seveda z OK ZSMS in da so njihovi mentorji pospeševalci. To nalogo so mladi dobro opravili. Tako imamo aktive mladih kmetov v Zgornji Ščavnici, ta že nekaj časa deluje, Jurovskem dolu, Voličini, Benediktu Gradišču, Lenartu in Cerkvenjaku.

Ob urejanju organizacijskih vprašanj pa pridno organizirajo strokovne ekskurzije, pripravljajo kvize „Varno delo na zemlji“, opravili pa so tudi s tekmovanjem „Mladi in kmetijstvo“.

Če bo njihovo delo tako uspešno tudi v bodoče in bodo pridobljeno znanje uporabili tudi v praksi, jim lahko želimo le obilno letino.

DOVOLJ GNOJIL, SEMEN IN ZAŠČITNIH SREDSTEV

PRIPRAVE NA SPOMLADANSKO SETEV PRI LENARŠKEM AGROKOMBINATU

Priprave na spomladansko setev pri Temeljni organizaciji poljedelstvo in živinoreja lenarškega Agrokombinata dobro tečejo. Kot nam je povedal vodja poljedeljske proizvodnje Ivan Taler, imajo na zalogi dovolj umetnih gnojil, prav tako pa tudi najnujnejših zaščitnih sredstev za te potrebe. Tudi stroje so že pripravili čez zimo, najverjetneje pa tudi s

semeni ne bi smeli imeti težav. In kaj vse bodo posejali?

Medtem ko na 350 hektarjih njiv že raste pšenica in na približno 40 hektarjih oljna ogrščica, nameravajo spomladi posejati še 180 hektarov njiv s sladkorno peso in 500 hektarov polj s koruzo za seme in za silažo.

Ivan Taler: »Posebej pa smo zadovoljni, ker smo že v jesenskem obdobju uspeli preorati vse površine, ki jih bomo letos namenili spomladanski setvi. To je za našo težko zemljo v pesniški dolini še posebej pomembno, če resnično želimo doseči dober pridelek.«

J. Kurbus

DOBRU PRIPRAVLJENI!

Edo Zorko-Mihec

19. marca bomo imeli letno programsko skupščino občinskega združenja ZB NOV Lenart. Na njej bomo razpravljali o uresničevanju programa, sprejetega na lanskoletni skupščini ter sprejeli programska izhodišča za letošnje leto. Ta bi pa morala v glavnem zajemati sodelovanje in usklajevanje nalog v fronti organiziranih socialističnih sil, zlasti pa:

- uresničevanje gospodarske stabilizacije,
- razprava pri dograjevanju političnega sistema,
- sodelovanje pri razreševanju političnih in gospodarskih problemov v občini,
- kadrovske in vsebinske priprave na volitve,
- sodelovanje pri organiziranju raznih obletnic iz NOB, še zlasti proslave 40. obletnice osvoboditve,
- razvijanje in utrjevanje revolucionarnih vrednot NOB in druge naloge.

V občini je šest krajevnih združenj ZB NOV, v katerih je včlanjenih 252 članov. Čeprav člani ZB spadajo v že starejšo generacijo občanov, še zmeraj aktivno delajo v svoji, pa tudi v drugih organizacijah in skupnostih, kakor tudi na občinski ravni. Precej članov ZB je tudi aktivnih zasebnih kmetovalcev. Nekateri med njimi so postali tudi sodobni tržni proizvajalci.

Člani ZB, kot je že rečeno, so aktivni tudi na družbenopolitičnem področju, saj sodelujejo v skupnostih in drugih organizacijah na ravni KS in širše.

V decembru in januarju so

imeli svoje letne programske skupščine krajevna združenja borcev NOV. Skupščine so bile zelo dobro obiskane, ne glede na to, da so bile nekatere v času januarskega mraza. To kaže na to, da se člani ZB radi udeležujejo sestankov svoje organizacije.

Ko so na zborih ugotavljali izvedbo programov, niso žli mimo dela delegacij v KS. V razpravi so ugotovili, da so delegacije premalo aktivne, često pa tudi nesklepčne. Vzroke za to je iskati v premali zavzetosti družbenopolitičnih organizacij do dela delegacij, mnenja pa so bili, da je v krajevnih skupnostih preveč delegacij za delegiranje delegatov v skupščine SIS in da tudi to delno vpliva na neaktivnost nekaterih delegacij.

Na seji so tudi ocenili, da so bile organizacije ZB in posamezni člani tudi lansko leto aktivni pri razvijanju in prenašanju izročil NOB. Sodelovali so z mladinskimi in pionirskimi organizacijami na šolah, v Kurirčkovi pošti, štafeti mladosti, pohorski brigadi in drugih manifestacijah.

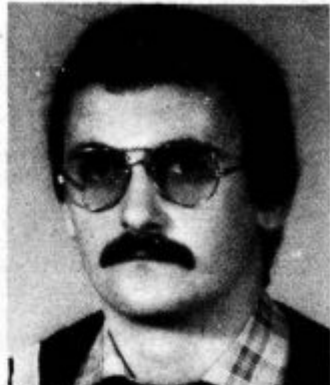
V okviru občinskih družbenopolitičnih organizacij pa je bila v novembru 1984 v Nadbišču pri Stanku Rojku skupna seja posvečena 40. obletnici ustanovitve Okrajnega odbora OF in Okrajnega komiteta KPS za okraj Lenart. Seje so se udeležili tudi še živeči borci in aktivisti, ki so prisostvovali ustanovni seji pred 40. leti. V spomin na ustanovitev obeh organov je bila že pred leti vzdana in odkrita spominska plošča na hiši pri Rojkovih.

Ob razvijanju revolucionarnih izročil pa borci ne pozabljajo na sedanost. Ko razpravljajo o gospodarskih problemih, ugotavljajo tudi, da naši delovni ljudje sicer vlagajo veliko naporov za izboljšanje gospodarskega stanja, ob čemer smo v lanskem letu dosegli nekatere pozitivne rezultate v proizvodnji in izvozu, glede cen in v zvezi s tem porasta inflacije pa smo celo nazadovali.

Ob tem ugotavljajo, da še vedno ni doslednosti in odgovornosti pri izvajanju sprejetih dogovorov, kar ima za posledico razkorak med besedami in dejanji. Ko bomo to uskladili, bomo tudi naš stabilizacijski program hitreje uresničevali.

LETNE KONFERENCE OO ZK LENART

Komunisti lenarške občine na letnih programskih konferencah osnovnih organizacij obravnavajo ocene družbeno-ekonomskih in političnih razmer v svojih okoljih. Stališča, ki jih bodo sprejeli člani v bazi, bodo osnova za občinsko oceno, ki jo bo sprejela občinska konferenca ZK konec meseca marca letos. Ni naključje, da so komunisti pristopili k tem aktivnostim angažirano, saj je vrsta pomembnih vprašanj, ki jih je treba čimprej razrešiti. Gre za temeljito analitično oceno stanja v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, na osnovi katere je treba začrtati konkretno delo za prihodnje. Ni potrebno posebej omenjati, da je precej dilem in vprašanj, kako

Franc Jurša, sekretar OO ZK v tozd Sadjarstvo Selce

izboljšati delo samoupravnih organov in delagacij, kako zagotoviti dejansko odločanje delovnih ljudi na vseh pomembnih življenjskih področjih.

Samoupravljanje da, vendar z manj administriranja in papirnate vojne, ki delegate odvraca od dela, vliva pesimizem in povzroča med delegati celo apatijo. Komunisti do teh vprašanj v občini nikoli niso zavzemali nekritičnega odnosa, nasprotno, vselej so jih imeli pred očmi in jih skušali reševati. Ponekod bolj, drugod spet manj uspešno. Poleg omenjenega vprašanja na letnih konferencah govorijo še o kadrovskih razmerah, o delitvi dohodka za skupno in osebno porabo, o novih srednjeročnih dokumentih, pripravah na volitve, aktivnosti komunistov v drugih družbenopolitičnih organizacijah, o uveljavljanju znanja in inventivnosti, delu z mlado generacijo in še bi lahko naštevali. Kakorkoli že, problemi so tu, rešitve tudi, na slehernem članu pa obveznost, da s svojim delovnim pristopom, znanjem in sposobnostjo prispeva k skupnemu uspehu.

Marjan Toš

OO ZKS V TOZD PROIZVODNJA OGREVALNIH ELEMENTOV BOLJŠE MALO DOBRIH KOT VEČ NEZAVZETIH KOMUNISTOV

Osnovna organizacija šteje samo sedem članov, vendar dobro deluje. Štirje člani so iz proizvodnje, dva pa iz vodstvene strukture, kar je glede na število dobro razmerje. Komunisti so na tekočem, so politična predhodnica in hkrati močan vezni člen v interesih delavcev. Nove člane je težko pridobiti zaradi mnogih tradicionalističnih ovir, čeprav je v kolektivu precej dobrih delavcev in osveženih samoupravljalcev. Premalo je odločnosti, hkrati pa je neugodna kadrovska struktura eden osnovnih vzrokov, da politično delo ni tako izrazito. Vendar je potrebno pritrditi: naj jih bo raje manj in naj delajo zavzeto in učinkovito. Komunist ohlapnega prepričanja in ravnanja ne more biti zgleđ.

MNOŽIČNO USPOSABLJANJE OBČANOV NA PODROČJU SLO IN DS

Množično sodelovanje občanov v obrambnem usposabljanju je že ustaljena oblika dela v naši občini. V zadnjih dneh februarja in prvih dneh marca so se zvrstila takšna predavanja v vseh krajevnih središčih lenarške občine. Kot so z veseljem povedali predstavniki oddelka za ljudsko obrambo skupščine občine Lenart, so z udeležbo več kot zadovoljni. Posebej še, ker so tudi letos občane na predavanja povabili z vljudnostnimi dopisi in ne s pozivi, kot smo bili tega vajeni v preteklosti.

Akcija pa je uspešno potekala tudi zahvaljujoč dobro izbranemu času, saj v zimskem obdobju na kmetijah ni toliko dela, pa tudi občani v mestu v popoldanskih urah lažje najdejo čas. Kot je dejal Maks Ribič, eden izmed tistih, ki so poslušali in sodelovali na predavanjih, so bili krajani izven Lenarta skorajda bolj disciplinirani kot »meščani«. Takšno predavanje lahko koristi vsem in ne samo kmetom. Čeprav so tudi letos posamezne teme prilagodili značilnostim in potrebam krajanov, so se na predavanjih, ki sta jih v sodelovaju pripravila oddelka za ljudsko obrambo in delavska univerza Lenart, v glavnem pogovarjali o učinkih jedrskega, kemičnega in biološkega orožja, posebej pa še o načinu zaščite pred njihovim delovanjem.

Nov dom zelene bratovščine LD Lenart — Kdaj končno odprt?

VOLIČINA

Na kažipotu piše, da je od Lenarta do Voličine le 3 kilometre, vendar je pot dolga dvakrat toliko. Za avto verjetno nič hudega, tudi za kolesarje, ki so v Voličini tako znani, ne, za noge pa prav gotovo. Nekdo se je pač zmotil, vendar je videti, da ta zmota na kažipotu nikogar ne moti. Glavno je, da so ceste v Voličino dobre in povezave z občinskim središčem in dogajanjem sploh. Živimo danes za prihodnost, zato nas preteklost tokrat ne bo toliko zanimala, čeprav je vez z njo še živa; stari časi pa vendar tonejo v pozabo, v tisto sivo področje spomina, kjer je komaj še kaj prostora za že nekdanj porušeno cerkev v Selcah in ostanke Štraleka in na tisto mračno štorijo, ki ima dovolj črnine že v naslovu — Črni križ . . .

Kakor da Slovenske gorice ne bi priznavale meja! Življenje si je tako podobno na tem in onem koncu občine. Posebnosti so vpete v ozke okvire; pa jih je le. Voličina torej: nekaj malega več kot 2.220 prebivalcev v desetih naseljih. V glavnem živijo od zemlje in dela na njej in drugje. Kakšnih 640 jih je zaposlenih, največ v Mariboru, morda kakšen na Ptuj, okrog 260 pri Lenartu, 20 pa kar doma, v Selcah, kjer domuje temeljna organizacija Sadjarstvo. Ni še ravno dolgo tega, kar je bil delovni obrat tudi na Zavrhu, vendar se je Mizarstvo Brest leta 1963 preselilo k Marlesu. Vendar so delovna mesta kar blizu: doma — na kmetiji, pri Lenartu, v Mariboru — svet je tod pravzaprav majhen. V sezoni je delavcev več, pride jih še 60 do 70 iz Bosne in Srbije, pa tudi število prebivalcev Voličine se včasih naenkrat poveča za prebivalce in obiskovalce vikendov, ki jih je okrog 140 na Zavrhu in Strmi gori. Ž živinorejo, zlasti mlekarstvom, sadjarstvom in drugim

kmetijskim delom se seveda ukvarjajo samo domačini.

TRI KRAJEVNA SREDIŠČA

Voličinski model družbene in politične dejavnosti je zanimiv in uspešen. Socialistična zveza in mladina delujeta v Voličini. Na Zavrhu in v Selcah. Kulturni domovi so v vseh treh središčih, kulturni društvi pa v Selcah in Voličini. Na Zavrhu se odlikujejo z delom članice aktiva kmečkih žena, med najbolj uspešnimi v občini pa je tudi turistično društvo. V Voličini in Selcah seveda ne moremo prezreti gasilcev in voličinskih lovcev. Sicer pa samo bežen pogled v društveno dejavnost, kajti naš prostor je vendarle omejen, Voličina je tudi uradno najbolj športna krajevna skupnost v občini. Njeni športniki in rekreativci, zlasti kolesarji in skakalci, pa so znani preko krajevnih in občinskih meja. V republiki je bila Voličina predlagana na 6. mestu, lani pa že na četrtem mestu na področju športa in rekreacije.

NA MLADIH SVET STOJI

Kaj naj bo šola drugega kot središče krajevnega dogajanja! Začasno šolo so zgradili že leta 1680, redno pa 1763, leta 1902 so

zgradili sedanjo šolsko zgradbo. Število učencev v zadnjem času upada, tako da so morali znižati število oddelkov najprej s 16 na 14 in nato na 11. Zdaj nabira šolsko modrost 246 učencev. Verjetno je odprtost in navezovanje stikov značilnost slovenskogoriškega človeka. To velja tudi za šolo, saj se je že leta 1976 pobratila z osnovno šolo Rada Šubakić iz Gruže. Listina o pobratenu je bila začetek bogatega in pestrega nadaljevanja sodelovanja. Spoznali so se učitelji in učenci in zdaj izmenjujejo izkušnje in mladostni optimizem. Mladi so pridni, kakor se za šolarje spodobi, pa tudi potem ko za vse večne čase zapro za sabo osnovnošolska vrata. To je videti pri delu kulturnega društva, saj bi zdaj radi spodbudili delo dramske sekcije. Prav je tako. Če na mladih stoji svet, naj še kultura!

BREZ POTREB BI NE BILO DELA, BREZ DELA PA NE NAČRTOV

Potrebe so. In načrti tudi, pa niti ne majhni. Seveda pa ne bomo mogli omeniti vseh, ampak samo tiste najznačilnejše, kar tako, ne po vrsti in ne po teži: Voličinski kulturni dom je v novi preobleki lepši in uporabnejši. Načrtujejo še centralno kurjavo, ki bi ga usposobila za uporabo v vseh letnih časih. Zdaj so zimski dnevi vendarle prehladni. Letos namepravajo obnoviti še gasilski dom, obnovitvena dela pa se obetajo tudi kulturnemu domu v Selcah.

Regulacija potoka Rogoznica naj bi zagotovila 30 hektarjev zdaj zamočvirjene zemlje. Če pa bi uspeli urediti še most pri Muršku, bi bili vsi še bolj zadovoljni. Mrliško vežo so dogradili, zdaj je na vrsti ureditev okolja.

Na Zavrhu že težko pričakujejo gostinski obrat, ker starega bifeja ni več. Sicer pa je možnosti za turizem mnogo, samo dejanskih danosti je manj. Verjetno ima prihodnost edinole kmečki turizem, zato bi bilo lepo in potrebno, da ne bi ostalo samo pri

poskusih Rojkovih. Če človek živi v kraju, ga dobro pozna. Pozna navade in ljudi. Želje in potrebe sestavljajo njegov vsakdan. Vendar se da že pri kratkem obisku, kot je bil tale, izvedeti, da v Voličini niso nič kaj hvaležni tistim pri PTT podjetju, ki jih puščajo že leto in pol čakati na telefon v že postavljeni in plačani govornici.

Edvard Pukšič

ZDRUŽITEV STROKOVNIH SLUŽB

Do sedaj sta v občini Lenart delovali dve strokovni službi in sicer strokovna služba SIS materialne proizvodnje in strokovna služba SIS družbenih dejavnosti z računovodstvom osnovnih šol in delavske univerze. Kvaliteta samoupravnega odločanja v SIS je v veliki meri odvisna tudi od kvalitete dela njihovih strokovnih služb.

Zato ni naključje, da smo tudi v občini Lenart posvetili več pozornosti prav delovanju teh služb. Že v letu 1983 smo na pobude iz združenega dela pričeli razmišljati o združitvi obeh strokovnih služb. To nalogo smo vključili tudi v stabilizacijski program občine in jo realizirali v letu 1985.

V prvi fazi združitve obeh strokovnih služb je selitev v skupne prostore, ustanovitev ene delovne skupnosti in s tem poslovanje le-te preko enega žiro računa. V drugi fazi pa je potrebno sprejeti vse samoupravne akte ter oblikovati tako organiziranost, ki bo doprinesla h krepitvi dela delegacij in učinkoviti porabi družbenih sredstev.

Razgledni stolp na Zavrhu

KMETIJSKA
ZADRUGA LENART

Na programski seji občinske konference SZDL je tekla razprava o odkupu industrijskega sadja v zadrugi Lenart. Delegati so bili mnenja, da v zadrugi ni bilo storjeno vse za nemoten odkup.

Takšna trditev ima seveda tudi drugo plat oziroma ozadje. V zadrugi se strinjamo s tem, da bi lahko odkup sadja tekkel brez problemov, če bi vsi posredniki v igri brezhibno delovali. Ker pa očitno ni bilo tako, je od časa do časa prihajalo do problemov.

Z našimi kupci imamo sklenjene pogodbe za prevzem določenih količin sadja. Tako se je zavezal Fructal Ajdovščina prevzeti 800 ton industrijskih jabolok in vso jagodičevje. Prevzel pa je le 116 ton industrijskih jabolok, 127 ton robid, 85 ton črnega in rdečega ribeza. Fructalov TOZD Alko-Duplica je prevzel 66 ton industrijskih jabolok. Drugi naš najboljši kupec je nedvomno Slovenijasadje Bohova, s katerim smo imeli pogodbo za 500 ton, prevzel pa je 746 ton industrijskih jabolok in 15 ton ribeza, s tem kupcem pa smo tudi zadovoljni. Mariborski Talis je sklenil pogodbo za 300 ton, prevzel pa je 207 ton industrijskega sadja in 8 ton ribeza. Razen teh kupcev smo načrtovali 200 ton industrijskih jabolok za izvoz preko Ferromota — TIMA Maribor, ki pa se ni dovolj potrudil pri iskanju kupcev.

Po podatkih iz operativne službe smo izvozili preko dveh drugih kupcev 644 ton v Italijo in 163 ton v Avstrijo, kjer smo sicer dosegli nižjo ceno kot na domačem tržišču, vendar še vseeno ustrezno za pridelovalce.

Odkup vseh teh tržnih viškov je potekal organizirano in brez posebnih problemov. Največ težav smo imeli pri odkupu industrijskih jabolok, ker kmetje niso upoštevali dogovorjene kvalitete in količine, ki jo lahko pripeljejo na odkupno mesto, bodisi v trgovino ali direktno k našemu kupcu.

V začetku odkupa smo zahtevali samo rane sorte, zrele, lepo obarvane, vendar so kmetje stresli vse, kar imajo v nasadu in s tem naredili težave nam in drugim kmetom, ker kvaliteta ni ustrezala. K sreči takšnih primerov ni bilo dosti, največ je bilo takšnih, ki so pripeljali znatno večje količine, kot je bilo dogovorjeno in s precej primesmi (vejevje, listje, gniloba, kamenje itd.).

Precej težav so nam delali tudi naši kupci, ki so iz dneva v dan spremljali dispozicije ter omejevali ali celo odpovedali dogovorjene dnevne količine, za katere smo se prej dogovorili. Kot glavni vzrok so navajali okvare v tovarni, preobremenitev in nespoštovanje dogovorjenih dispozicij.

Na koncu lahko letošnji odkup sadja ocenimo kot najboljšega tako po kvaliteti kot po kvantiteti, kljub temu da je še zmeraj ostalo v nasadih nekaj neporabnega sadja, nekaj pa so jih tudi odpeljali v sosednje organizacije združenih kmetov. Še zmeraj je naša območje zanimivo za razne prekupčevalce, bodisi z vzhoda ali zahoda.

Vsem pridelovalcem želimo tudi letošnje leto bogato s sadjem.

Direktor
Franc Mencigar, ing. agr.

KOMU PREDNOST:
LOVSTVU
ALI KMETIJSTVU

Jože Rajh iz Dražen vrha 30 nam je poslal zanimivo pismo, v katerem med drugim piše, da želi aktivno sodelovati pri vsebinskem bogatjenju našega časopisa. Obenem odgovarja na nekatera stališča, ki smo jih objavili v zadnji številki v članku Kmetje se jezijo na lovce. Tovariš Rajšp piše neka-ko takole:

„V tretji številki Domačih novic je zbudil med bralci veliko pozornosti članek z naslovom Kmetje se jezijo na lovce, saj nas vsebinsko seznanja s problemi lovstva, kaže na obstoječe stanje

Prejeli smo

na tem področju, govori o zakonitih predpisih s področja lovstva in prinaša nekatera stališča glede škod, ki jih povzročata divjad.

Sestavek na eni strani opravičuje lovsko dejavnost, dotika pa se le neznatnih škod, ki jih kmetijstvu povzročata divjad. Povsem drugačno je stališče o škodah pri tistih kmetih, ki niso tudi sami lovci, so pa odvisni od pridelka, ki jim ga daje njihova zemlja. Neljube izkušnje zadnjih let so pokazale, da nekatere lovske družine nimajo ustreznega posluha za pritožbe kmetov in tudi obidejo pismene zahteve kmetov za povračilo nastale škode. Lovci nočejo dati kmetom kemičnih odvračilnih sredstev itd. Razkošno opremljeni lovski domovi pričajo o prioriteti lovstva na škodo kmetijskih kultur, ki so eden od virov za pr. ehano prebivalstva.

Prezisek odstrel divjadi in njena intenzivna gojitve zbudjata pri kmetih — nelovcih resno zaskrbljenost, ali naj z žico ogradijo vse svoje površine, kar jim pogosto svetujejo lovske družine.“

PRIPIS UREDNIŠTVA:

Divjad je sestavni del žive narave in uživa tudi po ustavi posebno družbeno varstvo. Politika gojitve, varstva in lova divjadi je jasno opredeljena v ustreznih zakonskih predpisih, ki obvezujejo celotno slovensko lovsko organizacijo, torej tudi lovske družine v občini Lenart. Družine gospodarijo z divjadjo in primerno število posameznih vrst vsako leto tudi odstrelijo. Ker pa vemo, da se naše okolje iz dneva v dan spreminja, ni naključje, da te spremembe predo v veliki meri tudi na škodo divjadi, ki ji krčimo njen življenjski prostor. Sicer pa se bodo verjetno oglasili lovci sami in povedali tudi svoje stališče.

V JUROVSKEM
DOLU
POTREBUJEJO
TRGOVINO

Krajani Jurovskega dola si že dalj časa prizadevajo, da bi dobili sodobnejše trgovske prostore, saj obstoječi že nekaj časa niso ravno primerni. Akcija je že stekla, pa tudi v resoluciji o družbenogospodarskem razvoju občine Lenart za letošnje leto je zapisano, da bo Mercator-Potrošnik pridobil ustrezno dokumentacijo za razširitev in posodobitev prodajnih prostorov v krajevni skupnosti Jurovski dol. Seveda pa naloga ni preprosta, saj bo treba vložiti veliko napora, finančnih sredstev in ne nazadnje tudi nekoliko več strpnosti. Poenotiti pa bo potrebno tudi nekatera do sedaj različna stališča v krajevni skupnosti in k akciji pristopiti enotno in nadvse odgovorno.

ALI SE BODO SPET VRNILI
DOBRI STARI ZLATI ČASI
ZDRAVE KMEČKE KUHINJE

„MORALI SE BOMO IZOBRAŽEVATI IN USPOSOBITI ZA SPECIALNE NALOGE!“

JOŽE HORVAT, STROKOVNI DELAVEC OBČINSKE GASILSKE ZVEZE LENART

„Ja, deset gasilskih društev premoremo v naši občini, poleg tega pa imamo še industrijsko gasilsko društvo v temeljni organizaciji združenega dela Marles Lenart, enoto v tukajšnjem TOZD Livarne, pripravljamo pa ustanovitev enote v zavodu Hrastovec,“ mi je hitel pripovedovati Jože Horvat, strokovni sodelavec občinske gasilske zveze in občinske požarne skupnosti v Lenartu.

„Kar 650 članov imamo v vseh naših društvih, med njimi pa tudi 136 žensk in veliko mladine. Na osnovnih šolah imamo krožke „Mladi gasilec,“ ki jih vodijo mentorji in aktivisti posameznih gasilskih društev.

— Kakšna pa je izobrazbena sestava vaših članov?

„S to se žal ne moremo ravno pohvaliti. Nekje na nivoju osnovnošolske izobrazbe je poprečje zato si prizadevamo, da bi z različnimi oblikami usposabljanja, prav tako pa s vključevanjem novih članov z višjo in visokošolsko izobrazbo dvignili izobrazbeno raven. Prav gotovo pa bo to ena najpomembnejših nalog v prihodnjem srednjeročnem obdobju.“

Pri občinski gasilski zvezi v

Lenartu se lahko pohvalijo, da so posamezna gasilska društva dokaj dobro opremljena. Tako imajo v občini vozila s cisternami in topovi, ki lahko gasijo tudi s peno. Vendar pa je treba zapisati tudi to, da so dobro pripravljene le za klasične oblike požarov, medtem ko skorajda ne bi mogli ukrepati, če bi prišlo do požarov z lahko vnetljivimi tekočinami. Jože Horvat o tem pravi:

„Naša občina se razprostira ob magistralni cesti proti Pomurju, na tej pa dnevno vozijo vozila z nafoto, bencinom in drugimi derivati. V naše srednjeročne načrte smo si zato zapisali, da moramo v prihodnjih letih rešiti tudi ta problem in se seveda za rokovanje z napravami tudi usposobiti.“

— V letošnjem letu boste praznovali tudi nekaj obletnic. Katere? „Naše gasilsko društvo v Gradišču bo prav letos slavilo 110. rojstni dan. Častitljiva obletnica torej, ki ji bomo tudi v občinski gasilski zvezi posvetili precej pozornosti. Takrat bodo v Gradišču pripravili veliko proslavo in shod gasilcev, združili pa jo bodo s praznovanjem krajevnega praznika Gradišče.““

J. Kurbur

OKTET CENTROVOD NAVDUŠUJE

Slovenskogoriški oktet Centrovod od Lenarta, ki ga prizadevno vodi Lojze Peserl, je tudi ob letošnjem kulturnem prazniku navdušil prepolno dvorano lenarškega kulturnega doma. Pevci so pripravili kakovosten koncert, na katerem so se občinstvu predstavili z slovenskimi narodnimi in ponarodelimi pesmimi, renesanso, borbenimi in umetnimi pesmimi. Aplavz, ki so ga dobili člani tega okteta, je dokazal, da so bili ljudje izjemno zadovoljni in da si takšnih in podobnih koncertov še želijo.

Zapisati velja, da so pevci vložili veliko truda, veliko odrekovanja in neprespanih noči, da so dosegli takšno kakovost. Vsi pa se hkrati zavedajo, da bodo morali marsikaj še dograditi in popraviti. Doslej so že dokazali, da imajo voljo do dela in veliko željo, da tudi v prihodnje dostojno predstavljajo kulturni amaterizem tega dela slovenskogoriškega sveta.

mt

OBRTNO ZDRUŽENJE LENART

Obrtno združenje je temeljna samoupravna organizacija, v katero se obvezno združujejo delovni ljudje, ki na podlagi obrtnega zakona samostojno opravljajo gospodarsko dejavnost kot redni poklic s sredstvi v lastnini občanov.

Najprej je to združenje delovalo kot pododbor obrtnega združenja Maribor. Zaradi vse večjih potreb po samostojnem združenju je na pobudo aktivnih obrtnikov naše občine bilo tudi leta 1979 ustanovljeno sedanje združenje, v katero je danes včlanjenih 162 obrtnikov. Od teh:

— 91 obrtnikov opravlja proizvodno in storitveno dejavnost,

— 58 obrtnikov opravlja avtoprevoziško dejavnost,

— 13 obrtnikov je gostincev.

Pri uresničevanju ciljev in nalog združenja imajo člani pravico in

dolžnost uveljavljati skupne interese, voditi skupne akcije ter se dogovarjati glede vprašanj, ki so pomembne za pospeševanje njihovega dela, poslovanja, proizvodnosti in za razvoj dejavnosti samostojnih obrtnikov ter za zadovoljevanje potreb občanov. Združenje spodbuja in organizira družbene in društvene aktivnosti in prireditve pomembne za osveščanje, za razvijanje medsebojnega tovarištva, razvijanja solidarnosti itd. Skrbi za strokovno usposabljanje svojih članov in pri njih zaposlenih delavcev.

Združenje sodeluje z Zvezo obrtnih združenj Slovenije, Medobčinsko gospodarsko zbornico za Podravje, upravnimi organi SO, s samoupravnimi interesnimi skupnostmi in drugimi institucijami, ki obravnavajo razvoj drobnega gospodarstva in s tem obrti.

Poleg skupščine kot najvišjega organa odločanja ima združenje še izvršilni in nadzorni odbor. Posebno obliko organiziranega delovanja obrtnikov se odraža v delu sekcij (avtoprevoziške, gostinske, frizerske, avtoservisne). Pri združenju pa delujejo še razne stalne in občasne komisije in odbori.

Med glavne naloge dela združenja lahko štejemo sejamsko dejavnost, s katero predstavljajo obrtniki svoje dosežke občanom, prav tako pa delovnim organizacijam z namenom kooperacijskega povezovanja. Takšno razstavo bomo pripravili tudi v letošnjem letu pri Lenartu v okviru proslav občinskega praznika in 40-letnice osvoboditve.

Skakalnica v Votičini: Skakalni šport se razvija tudi v Slovenskih goricah

PROSLAVE, PROSLAVE

Prav gotovo je teže tistim, ki jih pripravljajo, kot tistim, ki so neobremenjeni in mnogokrat kritični spremljevalci dogajanja na odru.

Gotovo so razmišljanja potrebna. Pripravljanci bi morali že v zamisli povezati vse: namen, zasnovano izvedbo in zlasti učinek ter vtis, ki ga bo proslava naredila na gledalce.

Mnogo usklajevanja potrebno v vseh fazah.

Mnogo je razmišljanj o racionalizaciji proslavljanj. Prav, vendar naj to ne pomeni samo zmanjšanja števila, ampak zagotovitev vsebinske bogatosti.

Naj proslave ne poznajo generacijskih razlik, naj bodo v pripravo in izvedbo vključeni starejši in mladi, nai bo vzpostavljenih več pristnih stikov predvsem med mladino in borci.

V glavnem pa moramo dati proslavam več kakovosti in pritegniti več strokovnih kadrov. Samo proslave, ki bodo vključene v kulturno ustvarjalnost kot celoto, bodo bolj odzivne.

SAMO ŠE KORAK DO SP

Tekmovalci in športni delavci v avto-moto društvu pri Lenartu so v pretekli tekmovalni sezoni spet zabeležili izredno dobre uvrstitve. Če se tokrat omejimo samo na organizacijski del, velja poudariti, da je lenarško društvo dobilo posebno priznanje avto-moto zveze Ju-

goslavije za najboljšo organizacijo tekmovanja državnega prvenstva v razredu do 125 ccm. Lanska uspešna velika mednarodna predstava Alpe-Jadran in zdaj že precejšnje izkušnje so botrovali novemu velikemu načrtu — veliki mednarodni dirki Motokros — Lenart 1985, ki bo v počastitev občinskega praznika 1. maja na domači tekmovalni stezi. Nastopilo bo 40 tekmovalcev iz 15 držav — najbolj zveneča imena svetovnega motokrosa, tako da lahko napovemo dirko izredne kakovosti. Od jugoslovanskih tekmovalcev bodo nastopili samo najboljši, torej tisti, ki so si s tekmovalnimi uspehi priborili mednarodno tekmovalno licenco. Med najboljšo šesterico sta tudi domača tekmovalca Vindiš in Mlinarič, kar bo dalo dirki seveda še večji čar.

TAKO NEKATERI ŽE DOLGO DELAJO...

Ne odlašaj do jutri, če lahko že danes — preložiš breme na drugega!

***

Iz malega raste veliko — so rekli — in si za malo dela odmerili veliko plačo.

***

Za boljše prihodnost smo že izgubili upanje, zato bi pa radi potegnili dobro preteklost čimdlje v sedanjost...

***

Če si za staro železo, te bodo prav gotovo — uvozili.

***

*Če hočeš ostati, bodi samokritičen in daj ostavko!!!
— Pustimo kadre, preselimo — pisarne!*

***

Izvoz za vsako ceno, tudi ceno — obstoja...

***

Po paket moraš običajno na pošto, samo paketi ZIS-a pridejo sami...

SLOVENSKO-GORIŠKA IKEBANA

Nov asfalt na regionalni cesti Senarska—Videm v Brengovi in Cogetincih v Cerkevniku kaže zgodbo, pred katero bi si, če ne bi vedeli, kdaj so ga položili, morali sneti klobuk. Videti je, kot da bi štel najmanj 80 let.

XXX

Za telefonsko govornico v Voličini domači ne vedo, kaj bi z njo. Za ptičjo hišico je prevelika, za avtobusno čakalnico premajhna, za telefon pa verjetno tudi ni, ker bi ga poštarji leto dni po vplačilu sicer že namestili.

XXX

Eden izmed jugoslovanskih proizvajalcev traktorskih kabin je ponudil (tujemu) tržišču izredno ugodno kabino s širšim sedežem in malo klimatsko napravo ter z radijsko povezavo. Delovni organizaciji iz naše občine, ki prav tako izdeluje kabine, bi kazalo priporočiti, naj napravi še daljši korak: svojim kabinam naj doda dvigalo, tuš in zlasti prostor za počitek...

XXX

Neuradno se je izvedelo, da komunalci planirajo nadstrešnico za čakajoče potnike na začasnem postajališču za zgibnike v Lenartu do konca leta 1990, ne pa do leta 2000, kot je bilo pomotoma objavljeno.

XXX

Nekateri so se o pustu našemili v reveže, samo da bi drugi videli, kako bogati so. Iz enakega razloga smo letošnji 8. marec razglasili za delovni praznik. Naj ženske delajo, da bodo moške lahko praznovali.

XXX

Nekateri so rekli, da naj tisti, ki imajo doma zemljo, pustijo službo in delajo doma. Pozabili pa so, da bi z njimi odšla večina, ki tudi v službi — dela.

XXX

Pri Benediktu se je porodila TOZD Lahka in športna konfekcija, v kateri sedaj izdelujejo športne hlačke, trenerke itd. Sedaj so prav tam dobili obrat Peko — izdelovalnico športne obutve. Benedičani se sprašujejo, če bo morda kdo pri njih začel izdelovati tudi — športnike.

Iz zgodovine naših krajev

LENART

Stari Lenart je vrstno naselje na temenu podolgovate terase, slemen na ob severnem robu Pesniške doline. Njegovo jedro, današnji Trg osvoboditve, z značilnimi trškimi zgradbami, se razteza v smeri severozahoda in jugovzhoda ter nadaljuje v Ptujsko cesto. Govori pa o nekdanji prometni usmerjenosti kraja. Cerkev sv. Lenarta, po kateri je kraj dobil ime, se prvič omenja leta 1196. Postavili so jo na majhno vzpetino nad tržnim prostorom, tako je bila izolirana od naselbine. V kraju so pričeli s poukom leta 1783 v mežnariji. Leta 1818 so zgradili prvo in leta 1895 drugo šolsko stavbo. Trg, ki so ga večkrat požgali Turki in po tradiciji uničili tudi njegov grad, je imel prav do 19. stoletja večino lesene hiše. Zato je pogorel — in sicer enkrat v 17., po dvakrat pa v 18. in 19. stoletju. Njegov stavbni fond je večinoma iz 19. stoletja.

Na mestu današnjega trga ni bilo pomembnih arheoloških najdb. Kraj, ki je bil prvotno last Spanheimov, leta 1196 omenjajo kot posest šentpavelskega samostana, ta pa ga je pred letom 1220 prodal Wernorju von Tannu iz Melja pri Mariboru.

Ob koncu 14. stoletja je bil že dobro znan trg, saj ga omenjajo številne listine.

Tržkega sodnika prvič omenjajo leta 1332. Sodnika so volili vsi polnopravni tržani, potrjeval pa hrastovski graščak, kateremu je bil trg Lenart podrejen (med 1482 in 1802 Herbesteini). Volilno pravico so imeli tisti, ki so bivali v trgu vsaj 10 let.

Zaradi tega nas ne sme presenečati, da v času obstoja trške sodnije ni bilo nikoli več kot 40 volilcev. Trg Lenart je imel tedenski tržni dan in sedem letnih živilskih sejmov. Rotovž je sedanja stavba iz leta 1675. Pred trgovom je stal špital, ki ga je leta 1625 ustanovil lenarški tržan Maks Pernhart. Leta 1849 je bilo ukinjeno trško sodišče, njegove pristojnosti pa prenesene na novo okrajno sodišče. V 19. stoletju je bil Lenart še vedno med najmanjšimi trgi na Štajerskem.

Po prvi vojni je dobil trg redno avtobusno zvezo z Mariborom in leta 1927 tudi manjšo elektrarno na parni pogon v Pirichovi usnjarni. Politično življenje se je zlasti pred prvo svetovno vojno odvijalo v gostilnah. Večina tržanov je bila slovenskega rodu, dasi se je zaradi socialnega prestiža štela za Nemce. Pred prvo vojno je bil Lenart primer kraja, v katerem se je bil boj

med zavedno slovensko inteligenco in nemurji za prevlado nad popolnoma slovenskih podeželjem.

Precej je tudi pomembnih dogodkov iz NOB. Junija 1942 so borci slovenskogoriške čete poskusili zažgati tovarno usnja. Akcija ni uspela, vendar je močno odjeknila med prebivalstvom. 6. oktobra 1943 je bil ustanovni sestanek OF. Ena prvih postojank OF je bila hiša Janeza Muršaka, ki je pozneje umrl v koncentracijskem taborišču. Na kulturnem domu v Lenartu je plošča v spomin na ustanovni sestanek OF, na pokopališču pa grob s spomenikom trem partizanom, ki so jih gestapovci pobili v Spodnjih Žerjavcih. Po vojni je kraj doživel velik razvoj, predvsem po letu 1970, ko smo v naši republiki začeli načrtno pospeševati gospodarstvo manj razvitih področij.

MARJAN TOŠ

Zgradba lenarškega Rotovža — častljiva letnica nastanka — 1675